

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 29 marca 2023 r.

PS-Ka. 431.2.2023.1

Danuta Kupaj
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Szczytniki 30
62-865 Szczytniki

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8, w związku z art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu w dniach: 21 lutego 2023 r., 2 i 6 marca 2023 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczytnikach, z siedzibą pod adresem: Szczytniki 30, 62-865 Szczytniki².

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 22 marca 2023 r.

W wyniku kontroli ustalono, że zarówno kierownik GOPS jak i pracownicy realizujący zadania pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje, określone w ww. ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960)³.

Jak wynika z dokumentacji przedłożonej przez podmioty zewnętrzne, realizujące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, osoby świadczące ww. usługi posiadają wymagane kwalifikacje, określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189 poz. 1598 ze zm)⁴.

Gmina Szczytniki ma opracowaną *strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021 – 2030*. Sporządzona została również *ocena w zakresie pomocy społecznej za 2021 r.* W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania gminy, takie jak: praca socjalna, realizacja programów: „*Posiłek w szkole i w domu*”, „*Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej*”, współpraca z powiatowym urzędem pracy, pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a także przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt: 3, 4, 5, 6, 11, 15, 16, 16a, 19, 20; art. 17 ust. 2 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 pkt 3, pkt 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

---

¹) (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

²) zwany dalej „GOPS” lub „Ośrodek”.

³) zwany dalej „rozporządzeniem w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych”

⁴) zwany dalej „rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych”

W sprawdzonej dokumentacji 24 losowo wybranych osób/rodzin w zakresie przyznawania ww. świadczeń, stwierdzono, że pomoc przyznawana była zasadnie. Nie budzi zastrzeżeń wysokość oraz okres na jaki przyznawano określone świadczenia. Terminowość załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych, zgodna jest z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.)⁵.

Z uwagi na brak potrzeb/wniosek Ośrodek nie realizował ustawowo określonych zadań pomocy społecznej, takich jak: pomoc dla cudzoziemców, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej oraz dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub na pobyt tolerowany na terytorium RP, pomoc w formie: wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawanego przez sąd, ubrania, zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasiłków celowych w formie biletu kredytowego, opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie. Ponadto wskazuje Pani, że w okresie objętym kontrolą nie realizowano projektów socjalnych oraz zadań polegających na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym, prowadzeniu i rozwoju na terenie gminy Szczytniki infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Z ustaleń kontroli wynika, że osoby wymagające wsparcia w formie usług w domu pomocy społecznej czy też specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowane są odpowiednio do domów pomocy społecznej i środowiskowego domu samopomocy o zasięgu powiatowym. Wyjaśniła Pani także, że na terenie gminy Szczytniki nie ma mieszkań chronionych, jednakże w razie wystąpienia takiego zapotrzebowania GOPS podejmie działania w celu pozyskania lokalu na powyższy cel.

W kontrolowanym zakresie stwierdzono jednak wymienione niżej nieprawidłowości i uchybienia, dotyczące:

1. Nie spełniania przez GOPS ustawowych wymogów w zakresie zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców lub

⁵) zwany dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, co narusza przepis art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Na 60 skontrolowanych decyzji administracyjnych, w decyzjach szczegółowo wskazanych w protokole kontroli:

a) w podstawie prawnej:

- w 55 decyzjach nie wskazano konkretnych ustępów, punktów przytoczonych artykułów ww. ustawy o pomocy społecznej, w 5 decyzjach wskazano niewłaściwe artykuły, ustępy, punkty ww. ustawy, w 4 decyzjach zbędnie wskazano artykuły ww. ustawy, natomiast w 4 decyzjach wskazano niewłaściwe jednostki redakcyjne art. 50 ww. ustawy,

- w 33 decyzjach wskazano źródła publikacji ww. kodeksu postępowania administracyjnego, a w 34 decyzjach źródło publikacji ww. ustawy o pomocy społecznej, bez uwzględnienia zmian powyższych aktów prawnych, natomiast w jednej decyzji wskazano niewłaściwe źródło publikacji ww. ustawy o pomocy społecznej,

- w 5 decyzjach wskazano niewłaściwe artykuły, ustępy, punkty ww. kodeksu postępowania administracyjnego,

- w 4 decyzjach zbędnie wskazano rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz.893),

- w jednej decyzji wskazano źródło publikacji ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, bez uwzględnienia zmiany powyższego aktu prawnego,

- w jednej decyzji nie wskazano konkretnego paragrafu, punktu, litery rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296), natomiast w 2 decyzjach zbędnie wskazano ww. rozporządzenie.

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 4 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

b) w uzasadnieniu prawnym decyzji wskazano: niewłaściwe artykuły ww. ustawy o pomocy społecznej (w 8 decyzjach), zbędnie artykuły ww. ustawy o pomocy społecznej (w 3 decyzjach),

oraz w jednej decyzji wskazano niewłaściwe jednostki redakcyjne ww. ustawy o pomocy społecznej,

c) w jednej decyzji wskazano niewłaściwe uzasadnienie faktyczne.

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

d) na 60 skontrolowanych decyzji administracyjnych:

- w 5 decyzjach termin realizacji przyznanego świadczenia wyznaczono na dzień, w którym decyzja nie funkcjonowała jeszcze w obrocie prawnym (decyzja nie została jeszcze odebrana przez stronę), co narusza przepis art. 110 § 1 ww. kodeksu postępowania administracyjnego,

- 30 decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, przy czym termin realizacji przyznanego świadczenia wyznaczono przed upływem terminu do wniesienia odwołania, co narusza przepis art. 130 ww. kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W jednym przypadku, akta sprawy nie zawierały pisemnej zgody osoby skierowanej do domu pomocy społecznej na ponoszenie opłaty za pobyt oraz na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, co narusza przepis paragrafu 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.)⁶.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej zalecam:

1. Dostosowanie struktury zatrudnienia pracowników socjalnych do wymogów, określonych w art. 110 ust. 11 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. W zakresie decyzji administracyjnych:

- wydawanie decyzji administracyjnych, zgodnie z wymogami przepisu art. 107 § 1 pkt 4 i pkt 6 ww. kodeksu postępowania administracyjnego, w zakresie podstawy prawnej i uzasadnienia decyzji,

- realizowanie przyznanej pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji, w przypadku gdy decyzji nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, zgodnie z przepisem art. 130 § 1 ww. kodeksu postępowania administracyjnego,

- bezwzględne stosowanie zasady związania organu wydanym przez siebie aktem administracyjnym, wynikającej z przepisu art. 110 § 1 ww. kodeksu postępowania administracyjnego, w przypadku gdy wyznaczony w decyzji termin jej realizacji przypada na dzień, w którym decyzja nie funkcjonuje jeszcze w obrocie prawnym, z uwagi na nie odebranie jej przez stronę.

---

⁶)zwany dalej „ rozporządzeniem w sprawie domów pomocy społecznej

3. Dołączanie do dokumentacji pisemnej zgody osoby kierowanej do domu pomocy społecznej na ponoszenie opłaty za pobyt i na jej potrącanie przez właściwy organ, zgodnie z paragrafem 8 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

*/-podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Pan Marek Albrecht
Wójt Gminy Szczytniki
Szczytniki 139
62 - 865 Szczytniki

Dokument sporządziła: Monika Jankowiak- starszy inspektor wojewódzki
Data sporządzenia dokumentu: 30 marca 2023 r.